

Тож, за змістом, характером, силою і масштабами впливу, тривалістю фактори конкурентостійкості неоднакові. Причини, які породжують ці фактори, також різні. За характером фактори можуть бути типовими для всіх галузей, специфічними для певної галузі та індивідуальні. Деякі фактори мають комбінований характер і пов'язані між собою. Для оцінки конкурентостійкості підприємства необхідно враховувати вплив типових (основних) факторів.

Література

1. *Багрова І.В.* Складові та фактори конкурентоспроможності / І.В. Багрова, О.Г. Нефедова // Науковий журнал «Вісник економічної науки України». — 2007. — № 1(11). — С. 11—16.

2. *Булах І.В.* Оцінка конкурентоспроможності підприємства електрозв'язку: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.04 / І.В. Булах; ОНАЗ ім. О.С. Попова. — О., 2008. — 20 с.

3. *Ємельянова І.* Класифікація факторів конкурентоспроможності аграрних підприємств / І. Ємельянова // Економіка. — 2010. — № 2 (102). — С. 20—23.

4. *Печеркина Е.В.* Классификация факторов конкурентоустойчивости предприятия [электронный ресурс] / Е.В. Печеркина // Вестник Оренбургского государственного университета. — 2005. — № 8. — Режим доступа: www.osu.ru

Жигалкевич Ж.М.
Національний технічний
університет України «КПІ»

Zhygalkevych Zh.
National Technical University
of Ukraine 'KPI'

ЕТАПИ ФОРМУВАННЯ МАШИНОБУДІВНИХ КЛАСТЕРІВ

The STAGES OF MACHINE- BUILDING CLUSTERS FORMING

Представлено визначення кластера та його характерні ознаки; на основі аналізу наукових досліджень виявлено основні етапи формування машинобудівних кластерів

Determinations of cluster and its characteristics are presented; on the basis of scientific researches analysis the main stages of machine-building clusters forming are found out

Перехід до інноваційного розвитку підприємств характеризується пошуком нових організаційних форм підвищення їхньої конкурентоспроможності. В якості такої форми у фаховій зарубіжній та вітчизняній літературі розглядаються кластери, під якими розуміють [4]:

- географічну концентрацію подібних, суміжних або додаткових підприємств з активними бізнес-транзакційними каналами, що поділяють спеціалізовану інфраструктуру і мають спільні можливості або загрози;

- галузеве, територіальне та добровільне об'єднання підприємницьких структур, які тісно співпрацюють із науковими (освітніми) установами, громадськими організаціями та органами місцевої влади з метою підвищення конкурентноздатності власної продукції і сприяння економічному розвитку регіону;

- групу взаємозалежних підприємств та організацій, які взаємодоповнюють і посилюють конкурентні переваги один другого.

Найхарактернішими ознаками організаційних форм кластерів є [1—3]: географічна концентрація; множинність економічних агентів; функціональна взаємопов'язаність і взаємодія учасників; спеціалізація фірм-суб'єктів кластера; присутність конкуренції всередині кластера; інноваційна направленість та наявність висококваліфікованого персоналу.

Важливу роль кластери відіграють у машинобудуванні, яке належить до галузей, що визначають рівень конкурентоспроможності національної економіки і забезпечують імпульс розвитку суміжних галузей.

Використовуючи системно-структурний підхід до формування кластерів, можна виділити наступні етапи їх створення на базі провідних машинобудівних підприємств (рис. 1).

Початковим етапом формування машинобудівного кластера є прояв ініціативи і створення потенційного ядра кластера. Ним, як правило, виступає велика фірма або співтовариство схожих фірм, які за допомогою вертикальних і горизонтальних зв'язків взаємодіють з іншими організаціями, що беруть участь у кластеризації. Далі виявляються фактори, які позитивно впливають на створення саме машинобудівного кластера (наявність крупних машинобудівних підприємств, спеціалізованих навчальних та науково-дослідницьких закладів, потенційних споживачів тощо).

На наступному етапі (аналіз потенційних можливостей кластера) розглядаються альтернативи використання ресурсів та способи досягнення намічених початкових завдань. Після цього визначаються форми взаємодії між учасниками.

Кластери є наслідком комбінації діяльності підприємств різних галузей, що випускають готовий продукт: механізми, матеріали, виробляють інформаційні ресурси і т.д. Так, новим етапом стане формалізація його учасників: інвесторів; постачальників матеріальної продукції; інформаційних та людських ресурсів; спожива-

чів кінцевої продукції. А визначення стратегії забезпечить успішність функціонування і розвитку кластеру зазначеного типу.

Рис. 1. Логіко-структурна схема формування машинобудівного кластера

Запропоновані етапи дозволяють структурувати процес клас-теризації та окреслюють логічну послідовність необхідних про-цедур при формуванні кластерів на базі взаємодіючих машино-будівних підприємств.

Література

1. *Портер М.* Конкуренція: [Учеб. пособие: Пер. с англ.] / [Под ред. Я.В.Заблоцкого] — М. и др.: Изд. дом «Вильямс», 2001. — 495 с
2. *Стеченко Д. М.* Кластеризація підприємств в умовах формування конкурентного середовища / Д. М. Стеченко // Теоретичні та прикладні питання економіки. Зб. наук. праць / Київський нац. ун-т імені Тараса Шевченка, 2003. Вип.2. — С. 135—141.
3. *Соколенко С.І.* Кластери в глобальній економіці. — К.: Логос, 2004. — 848 с.
4. *Жигалкевич Ж.М.* Кластеризація взаємодіючих промислових під-приємств / Ж.М. Жигалкевич // Електронне фахове наукове видання «Проблеми системного підходу в економіці». — 2010. — № 2. / Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/PSPE/index.html/>

Жупаненко В. М.,
здобувач кафедри міжнародних
фінансів ДВНЗ «КНЕУ імені
Вадима Гетьмана»

Zhupanenko V. M.
Chair of international finances
Kyiv National Economic University

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ ЄС

PROBLEMS OF DEVELOPMENT OF COMPETITIVE STOCK MARKET INFRASTRUCTURE IN THE EU

Розвиток інфраструктури ринку цінних паперів відіграє важливу роль у за-безпеченні конкурентоспроможності підприємств на світових ринках капі-талу. Врахування досвіду ЄС має по-передити появу частини проблем у розвитку інфраструктури ринку цінних паперів України.

The development of securities market infrastructure plays an important role in ensuring the competitiveness of enterprises in global capital markets. The experience of the EU should prevent the emergence of problems in the development of securities market infrastructure in Ukraine.

Інфраструктура ринку цінних паперів ЄС представлена широ-ким колом підприємств, що як конкурують, так і взаємодіють між собою, а в сукупності формують її у цілому. Головними пробле-мами, які потребують висвітлення у вітчизняній науковій літера-турі, є сучасні організаційно-правові засади та механізми функціо-